

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název vzdělávacího materiálu

Tematická oblast	Fyzická geografie
Datum vytvoření	1.7. 2013
Ročník	1.
Stručný obsah	Pedosféra
Způsob využití	gymnázium
Autor	Mgr. Magdaléna Teplá
Kód	VY_32_INOVACE_39_GTEP18

Pedosféra

- ***Pedosféra:*** půdní obal Země
- ***Půdní obal Země:*** velmi důležitý,
vyrůstají z něj rostliny, které nám dávají kyslík
- **Co je to půda?**

Pedosféra

- ***Pedosféra:*** půdní obal Země
- ***Půda:*** nejsvrchnější často tenká vrstva zemské kůry, která vznikla přeměnou horniny za působení vzduchu, slunečního záření, rostlin, živočichů a bakterií.

Půda

- ***Půda***: vzniká přeměnou zvětralin za působení vody a organismů v průběhu dlouhé doby.

Půdu tvoří: a) živá složka

b) neživá složka

Půda

- ***a) živá složka:*** kořeny živých rostlin, mikroorganismy, půdní bakterie, drobní živočichové (dešťovky, brouci, mravenci) = ***mikroedafon*** a větší živočichové (krtci) = ***makroedafon***
- ***b) neživá složka:*** pevné částice hlíny (směs jílu, prachu, jemného písku a kamínků), půdní voda a vzduch, odumřelé části rostlin (***fytoedafon***) a živočichů (***zooedafon***)

Půda

- ***Půdní edafon*** (zbytky rostlin a živočichů) jsou působením mikroorganismů přeměňovány na tmavou hmotu zvanou ***humus***.
- Proces přeměňování na humus = ***humifikace***
- ***Humus***: hlavní úloha ve výživě rostlin

Půdy

- ***Podle zrnitosti rozlišujeme půdy:***
 - 1) kamenité:*** převažují kamínky, neúrodné
 - 2) písčité:*** převažuje písek, lehké, dobře obdělávatelné, hodně vysychají
 - 3) hlinité:*** převažuje prach, středně těžké, úrodné, nejvhodnější pro zemědělství
 - 4) jílovité:*** těžké

Půdní profil

- A – nadložní organický horizont
- B – vrstva humusu
- C – vrstva zvětralé mateční horniny
- D – mateční hornina

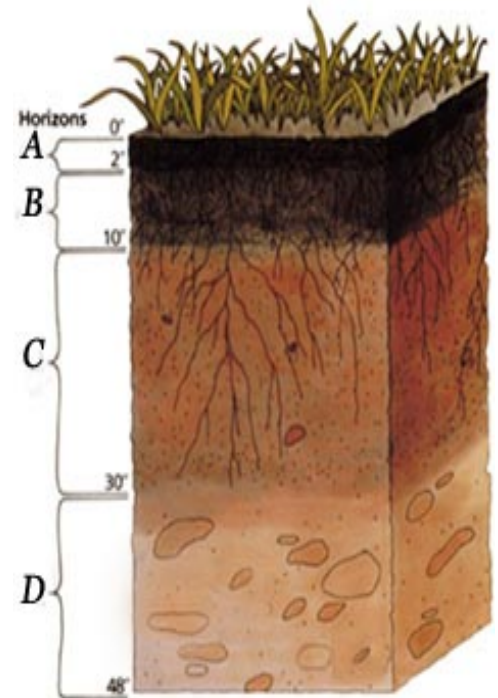

Foto: půdní profil

pH půdy

- ***Podle pH dělíme půdy:***

a) kyselé: pH pod 7

b) neutrální: pH 7

c) zásadité: pH nad 7

Půdy v ČR

Černozemě: černá barva, mnoho humusu,
v nížinách, nejúrodnější

Hnědozemě: lemují černozemě, úrodné,
v nížinách

Hnědé půdy: méně úrodně, tenká vrstva
humusu, v ČR nejrozšířenější, v pahorkatinách

Podzolové: v pohořích, šedá barva, tenká vrstva
humusu, neúrodné

Další typy půd

- Rendzinové, ilimerizované, nivní, skeletové
- ***Rašelinové***: tvoří se v povrchové vrstvě organogenních a rašelinových substrátů mocnějších než 50 cm

slatiniště

vrchoviště

Práce s atlasem

- S pomocí školního atlasu ČR vypiš konkrétní místa výskytu těchto půd:
- **Černozemě:**
- **Podzoly:**
- **Nivní půdy:**
- **Hnědozemě:**
- **Rašelinné půdy:**

Práce s atlasem

- S pomocí školního atlasu ČR vypiš konkrétní místa výskytu těchto půd:
- **Černozemě:** Polabí, moravské úvaly
- **Podzoly:** Krkonoše, Šumava
- **Nivní půdy:** povodí střední Moravy
- **Hnědozemě:** střední Morava, střední Čechy
- **Rašelinné půdy:** Šumava, Jesníky

Rašelíník

Rašeliniště - Jizera

Rašeliniště

- Použité zdroje a literatura:
- Dobrovolná, V.: Školní atlas světa, Praha:
- Kartografie Praha, 2002. 148s.
- Tomeš, J., Jelínek, R. a kol: Školní atlas – Dnešní svět, Praha: Terra, 1997, 93s.
- Karniš, J., Kupka, R., Gutwirth, L.: Obecný fyzický zeměpis. Praha: SPN, 1967. 351 s.